

دانشگاه علوم پزشکی تبریز

آموزش مبتنی بر شواهد

تهیه و تدوین :
معصومه صادقی غیاثی

بهترین شواهد در آموزش پزشکی (BEME)

هاردن، بهترین شواهد در آموزش پزشکی را «بکارگیری روشها و راهکارهای آموزشی بر اساس بهترین شواهد موجود، توسط اساتید پزشکی در بالین» تعریف کرده است (Harden, ۱۹۹۸).

در بهترین شواهد آموزش پزشکی، مدرسان در مورد روشهای تدریس و شیوه تدریس خود براساس بهترین شواهد علمی که موجود است اقدام به اخذ تصمیمات می کنند. در واقع مدرسان قضاوت حرفه ای خود را با شواهد علمی موجود تلفیق می کنند تا در نهایت بهترین تصمیم را در یک موقعیت خاص اخذ کنند.

دفتر توسعه آموزش - دانشکده
داروسازی تبریز

<http://pharmfac.tbzmed.ac.ir/>
PageID=29

آموزش مبتنی بر شواهد نیازمند دو مورد زیر است:

- ۱- بکارگیری شواهد موجود : تمامی مطالعات مربوط به آموزش و علوم وابسته که در سطح دنیا انجام گرفته است، بکار گرفته می شود.
- ۲- تدوین و ایجاد شواهد جدید : در صورتیکه شواهد موجود ناکافی باشند و یا ضعیف و نامعتبر باشند، در این صورت نیاز به انجام تحقیقات جدید و تدوین شواهد علمی جدید باشد.

باید توجه داشت که آموزش مبتنی بر شواهد یک رویکرد آموزشی و یا یک تکنیک خاص نیست، بلکه توجه به کنجاوی بی پایان در مورد این موضوع است که کدام عوامل و متغیرها منجر به نتایج یادگیری بهتر می شوند. بعبارت دیگر هدف از آموزش مبتنی بر شواهد پرکردن شکاف بین نظریه و عمل است

بطور کلی، فلسفه «آموزش مبتنی بر شواهد» این است که اقدامات آموزشی بایستی مورد ارزیابی قرار گیرند تا مشخص شود که آیا عملی هستند یا نه؛ و در گام بعدی نتایج بایستی منعکس شوند تا در محیط آموزشی مورد استفاده قرار گیرند.

آموزش مبتنی بر شواهد

گرچه اصطلاح «مبتنی بر شواهد» اصطلاحی است که جدیداً مطرح شده است اما این موضوع که تدریس و آموزش بایستی بر اساس شواهد و مطالعات پژوهشی باشد موضوع بسیار قدیمی است و در دهه های گذشته مطرح شده است. در سالهای گذشته پیشرفتهای قابل توجهی در حوزه آموزش پزشکی رخ داده است و روشهای جدید آموزشی اجرا و معرفی شده اند، با این وجود بسیاری از این روشها در آموزشهای جاری مدرسان اعمال نمی شوند و مدرسان به علت عدم آشنایی، عدم اطمینان به روشهای جدید آموزشی و یا سایر عوامل این روشها را بکار نمی برند.

دیویس آموزش مبتنی بر شواهد را «فرایندی برای جستجو و ارزیابی منتقدانه تحقیقات و شواهد در آموزش بمنظور بهره گیری در دانشکده ها، دانشجویان، و رفع نیازهای آموزشی» تعریف می کند (Davis, ۱۹۹۹). آموزش مبتنی بر شواهد استفاده صریح و مدبرانه از بهترین شواهد موجود بمنظور اجرا در محیط واقعی آموزشی و طراحی برنامه های آموزشی است.

فلوجارت آموزش مبتنی بر شواهد:

در واقع تلفیق خرد و آگاهی حرفه ای با بهترین شواهد علمی موجود موجب اخذ تصمیمات در مورد پژوهشهای آموزشی می شود:

در آموزش مبتنی بر شواهد متصدیان آموزشی و مربیان بایستی قادر باشند:

- ۱- سوال قابل پاسخ در مورد آموزش مطرح کنند
  - ۲- بدانند که کجا و چگونه بطور سیستماتیک و جامع شواهد علمی مرتبط را پیدا کنند
  - ۳- شواهد بازیابی شده را مورد ارزیابی نقادانه قرار داده و براساس استانداردهای علمی و حرفه ای تحلیل کنند
  - ۴- سازماندهی و درجه بندی این شواهد (تعیین سطح شواهد)
  - ۵- تعیین ارتباط این شواهد با نیازهای آموزشی آنها
- آموزش مبتنی بر شواهد دارای ۴ مؤلفه است:

- ۱- ترویج انجام تحقیقات و پروژه های آموزشی بر پایه بهترین عملکرد (Best Practice)
- ۲- کمک در مرور و ارزیابی تحقیقات علمی
- ۳- انتشار تحقیقات علمی
- ۴- زمینه سازی و پشتیبانی از انجام مطالعات و آموزشهای مبتنی بر شواهد